

วิทยานิพนธ์เรื่อง	ตัวแบบวุฒิภาวะธรรมาภิบาลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบการประเมินประสิทธิภาพ ระดับความเป็น ธรรมาภิบาลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ บนพื้นฐานปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถาบันอุดมศึกษาไทย IT Governance Maturity Model and Performance Assessment System Based on the Sufficiency Economy Philosophy in Thai Higher Education Institutions
คำสำคัญ	ตัวแบบวุฒิภาวะ ธรรมาภิบาลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
นักศึกษา	นางกัลยา ใจรักษ์ รหัสประจำตัว 51560366
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ดร.พิลาศพงษ์ ทรัพย์เสริมศรี
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร.ประสงค์ ปราณิตพลกรัง
หลักสูตร	ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
คณะ	เทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2557

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์อยู่ 4 ประการคือ 1. เพื่อศึกษาสภาพการกำกับดูแลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศหรือไอทีของสถาบันอุดมศึกษาไทย 2. เพื่อพัฒนารอบแนวคิด และตัวชี้วัดธรรมาภิบาลไอทีบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถาบันอุดมศึกษาไทย 3. เพื่อพัฒนาตัวแบบวุฒิภาวะธรรมาภิบาลไอทีบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4. เพื่อพัฒนาระบบการประเมินประสิทธิภาพระดับความเป็นธรรมาภิบาลไอทีบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถาบันอุดมศึกษาไทย โดยงานวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลัก ได้แก่ ส่วนแรกเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้บริหารด้านไอทีระดับสูงจำนวน 20 กระทรวง ผู้บริหารด้านไอทีของสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 20 สถาบัน และทดสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 12 ท่าน แบ่งเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้าน

การบริหารจัดการไอทีจำนวน 6 ท่าน และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 6 ท่าน ส่วนที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและพัฒนาระบบสารสนเทศการประเมิน ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลแบบสุ่ม โดยใช้กลุ่มประชากรเป็นผู้บริหารและอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ จำนวน 500 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าประกอบเชิงสำรวจ และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อหาตัวแบบที่มีความเหมาะสมสำหรับการวัดประสิทธิภาพความเป็นธรรมาภิบาลไอทีบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการวิจัย พบว่าสภาพการกำกับดูแลไอทีหรือธรรมาภิบาลไอทีของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยนั้น ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งในการนำกรอบแนวคิดธรรมาภิบาลไอทีมาใช้ในสถาบันอุดมศึกษา ด้านอุปสรรคพบว่า ผู้บริหารยังขาดความชัดเจนในเรื่องความรู้ความเข้าใจและงบประมาณสำหรับการจัดทำธรรมาภิบาลไอที นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่า กรอบแนวคิดธรรมาภิบาลไอทีบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถาบันอุดมศึกษาไทย ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. ด้านความสอดคล้องระหว่างยุทธศาสตร์ด้านไอทีและยุทธศาสตร์หลักของสถาบันและการสร้างมูลค่าจากทรัพยากรไอที 2. ด้านการลงทุนในโครงการไอที 3. ด้านการบริหารงบประมาณด้านไอที 4. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลด้านไอที 5. ด้านไอทีเพื่อสิ่งแวดล้อม 6. ด้านการประกันคุณภาพในหน่วยงานไอที และ 7. ด้านการบริการด้านไอทีแก่ชุมชน

อย่างไรก็ดี ผู้วิจัยยังได้ค้นพบตัวชี้วัดสำคัญจาก 7 องค์ประกอบดังกล่าว จำนวน 39 ตัวชี้วัด โดยให้ค่าทดสอบทางสถิติจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ได้ว่า ค่าดัชนีวัดความเป็นปกติอยู่ที่ 0.95 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบอยู่ที่ 0.98 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนอยู่ที่ 0.92 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้อยู่ที่ 0.91 ค่าดัชนีความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์อยู่ที่ 0.03 และค่าไคสแควร์ต่อองศาอิสระอยู่ที่ 1.32 ซึ่งทุกค่าอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ จึงถือว่าตัวแบบที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีความเหมาะสมในเชิงทฤษฎีการวัด

ผู้วิจัยได้พัฒนาเป็นตัวแบบวุฒิภาวะความเป็นธรรมาภิบาลไอทีบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งตัวแบบระดับวุฒิภาวะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1. ลักษณะของตัวแบบวุฒิภาวะทั้ง 5 ระดับ และ 2. ตัวชี้วัดของระดับวุฒิภาวะในแต่ละระดับ และ ผู้วิจัยยังได้ พัฒนาระบบสารสนเทศการประเมินประสิทธิภาพระดับความเป็นธรรมาภิบาลไอทีบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถาบันอุดมศึกษาไทย เพื่อแสดงให้เห็นถึงรูปแบบของการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการกำกับดูแลไอทีอย่างเป็นรูปธรรม